

Providence Schools

Kitabu cha Mwongozo cha Usalama wa
Basi
2024-2025

Yaliyomo

[Kusudi la Hati](#)

[Maono](#)

[Vidokezi vya Usalama kwa Usafiri Salama wa Basi: Kwa Wanafunzi na Familia \(Wanafunzi wa Kwanza\)](#)

[Taratibu za Usalama wa Mabasi kwa Madereva wa Mabasi na Wahudumu wa Mabasi](#)

[Taratibu za Usalama wa Basi](#)

- [Matriki ya Tabia ya Basi](#)

[Usimamizi wa Wanafunzi](#)

- [Mwenendo wa Basi](#)
- [Kushughulikia Matatizo ya Nidhamu](#)
  - SOP ya Nidhamu ya Wanafunzi na Wafanyakazi
- [Matumizi ya Vifaa vya Mawasiliano Visiviyotumia Waya](#)
- [Kuingia kwenye basi baada ya shule](#)
- [Kuondoka kwenye basi kuelekea nyumbani](#)

[Majukumu ya Dereva wa Basi](#)

[Wahudumu wa Basi](#)

- [Sifa](#)
- [Wajibu na Majukumu](#)
- [Utaratibu wa Kushuka Upande wa Mlango](#)
- [Utaratibu wa Kuvuka \(Kushuka\)](#)
- Kuvuka kwa Usalama

[Kiongozi wa Jengo](#)

- [Wajibu na Majukumu ya Viongozi wa Shule](#)
- [Mipango ya Usalama](#)
- [IEP/504 na Usiri](#)
- [Tafsiri ya Lugha](#)

[Majukumu ya Mwanafunzi](#)

[Majukumu ya Mzazi](#)

[Sera ya Uonevu na Unyanyasaji](#)

Sera ya Unyanyasaji wa Kingono

Taarifa ya Lazima ya DCYE

Kiambatisho - Hati za Maandalizi ya Dharura

Kusudi la Hati

Madhumuni yanayokusudiwa ya hati hii ni kutoa mwongozo kwa timu ya Usafiri ya Shule za Umma za Providence kuhusu usalama wa wanafunzi kwenye basi la shule. Kitabu hiki cha mwongozo cha usalama wa basi hutoa mfumo wa uendeshaji wa kutoa huduma za usafiri wa shule za umma ambazo huwawezesha wanafunzi kushiriki kwa usalama katika shughuli zote za mitaala na za ziada zinazotolewa na Shule za Umma za Providence. Madhumuni ya kitabu cha mwongozo ni kutoa mfumo salama, bora na wa kutegemewa wa usafiri kwa wanafunzi wote wanaostahiki. Malengo ya Timu ni pamoja na yafuatayo:

- Kutoa mfumo salama, bora, bora na wa kutegemewa wa usafiri kwa wanafunzi wanaostahiki
- Kuajiri, kutoa mafunzo na kuajiri wafanyakazi waliohitimu sana ili kusaidia huduma za basi na usalama kwa wanafunzi wote

Maono

Maono ya Timu ya Usafiri ya Shule za Umma ya Providence ni kuwa timu ya watu wanaojali wanaofanya kazi ili kuhakikisha ustawi wa wanafunzi wanaowasaidia kila siku. Timu ya usafiri inawajibika kwa kutoa huduma salama, bora zinazoitikia jumuiya wanazohudumia. Timu inawajibika kwa kutoa huduma salama, bora zinazokidhi mahitaji ya wanafunzi. Timu inatazamia kutenda kwa uadilifu na kuwajibika katika kila wanachofanya ili kusaidia wanafunzi na familia.

Vidokezi vya Usalama vya Mabasi ya Shule kwa Madereva na Wahudumu

- **Wajue Wanafunzi Wako:** Tabasamu na uwasalimie kwa jina kila wanapopanda basi lako.
- **Kuwa Kielelezo Chanya cha Kuigwa:** Kuwa mwenye urafiki na mwenye adabu. Sema, "tafadhalii" na "asante." Onyesha wanafunzi aina ya tabia ambayo ungependa kuona kutoka kwao.
- **Heshimu Nafasi ya Kibinagsi ya Wanafunzi:** Wanafunzi wana nafasi ndogo ya kibinagsi kwenye basi la shule. Ikiwa ni lazima umkaribie mwanafunzi, baki angalau umbali wa urefu wa mguu mmoja.
- **Jihadhari na Ishara za Mwili Wako:** Epuka ishara za mikono, ishara za uso, au mienendo ambayo inaweza kuonekana ya kutisha, kama vile kukunja uso au kunyoosha vidole.
- **Weka Sheria:** Weka sheria zako kuwa fupi na rahisi. Wape wasafiri wote nakala ilioandikwa na uzibandike kwenye basi.
- **Weka Mipaka Wakati Sheria Zimevunjwa:** Mwambie mwanafunzi ni sheria gani iliyovunjwa na kwa nini sheria hiyo ni muhimu. Kisha, weka mipaka kwa kumpa mwanafunzi machaguo na kueleza matokeo ya kila chaguo. Sisitiza chaguo unalopendelea mwanafunzi kufanya.
- **Endelea kuwa Mtulivu:** Hata wakati wanafunzi wana matusi au uhasama, usiwaruhusu "kukukasirisha." Kupoteza udhibiti wako kutafanya hali kuwa mbaya zaidi.

Taratibu za Usalama wa Mabasi kwa Madereva wa Mabasi na Wahudumu wa Mabasi

- Taratibu za Uhamishaji wa Dharura kwenye Basi la Shule
  - **MLANGO WA NYUMA:**
    1. Dereva ataegesha basi karibu na bega (eneo salama zaidi) la barabara kadiri iwezekanavyo kisha
      - a. Atawasha taa za hatari
      - b. Ataweka breki ya maegesho
      - c. Atazima injini
    2. Simama ukitazama nyuma ya basi
    3. Toa amri: "Tafadhalii baki ukiwa umeketi; jiandae kuhamishwa."
    4. Kuwa na wafanyakazi 4 walioteuliwa, wasaidizi wa wanafunzi (ambao wanapaswa kupewa kazi hiyo mwanzoni mwa mwaka wa shule) waende kwenye sehemu ya nyuma ya kutoka na kuchukua nafasi zao [Utakuwa na wafanyakazi/wanafunzi wawili wanaosaidia watoto kutoka nyuma ya basi na wafanyakazi/wanafunzi wawili wanaotazama chini upande wa kushoto na kulia wa basi wakihakikisha kwamba wanafunzi wanaotoka wanaweza kutoka mahali salama].
    5. Wakumbushe wanafunzi kuacha vitu vyote kwenye basi.
    6. Songa mbele kwenye kititaa cha kwanza kilichokaliwa
    7. Kuanzia na kititaa cha kushoto au cha kulia:
      - a. Gusa bega la mtu aliye karibu na kijia ili kuonyesha kwamba abiria katika kititaa hicho wanapaswa kuondoka.
      - b. Waweke abiria katika kititaa cha upande mwingine kwa kunyoosha kiganja cha mkono hadi kijia kiwe wazi
      - c. Watoe nje abiria walio kwenye kititaa cha upande mwingine, ukitumia ishara sawa na iliyohapo juu
    8. Songa mbele chini ya kijia, ukirudia utaratibu huu kwenye kila kititaa hadi basi iwe tupu. Angalia viti vyote unapoondoka hadi kwenye MLANGO WA NYUMA WA DHARURA wa kutoka ili kuhakikisha kuwa hakuna wanafunzi waliosalia kwenye basi.
    9. Waruhusu wanafunzi wanaotoka wasogee umbali salama (futi 100) na uwaweke hapo kama kikundi, mbali na eneo lolote hatari.

10. Endelea kuangalia wanafunzi huku ukiondoa kizima moto au kifaa cha huduma ya kwanza, ikihitajika. Piga simu au mwambie mtu apige simu 911, Usafiri na shule, inapohitajika.

MLANGO WA MBELE:

1. Dereva ataegesha basi karibu na bega (eneo salama zaidi) la barabara kadiri iwezekanavyo kisha
  - a. Atawasha taa za hatari
  - b. Ataweka breki ya maegesho
  - c. Atazima injini
2. Simama ukitazama nyuma ya basi
3. Toa amri: "Tafadhali baki ukiwa umeketi na ujiandae kuondoka kuitia MLANGO WA MBELE."
4. Waruhusu wanafunzi kutoka kuanzia na kiti cha mbele cha mkono wa kulia; gusa bega la mwanafunzi karibu na kijia. Mwelekeze mwanafunzi KUTEMBEA; USIKIMBIE, na utumie kishikio unapotoka kwenye basi.
5. Songa mbele chini ya kijia, ukirudia utaratibu huu kwenye kila kiti hadi basi iwe tupu. Angalia kila kiti cha basi unaporudi kwenye MLANGO WA MBELE wa kutoka, hii itahakikisha hakuna wanafunzi wanaobaki kwenye basi.
6. Waruhusu wanafunzi wanaotoka wasogee umbali salama (futi 100) na uwaweke hapo kama kikundi, mbali na eneo hatari.
7. Endelea kuangalia wanafunzi huku ukiondoa kizima moto au kifaa cha huduma ya kwanza, ikihitajika. Piga simu 911 au mwambie mtu apige simu 911, gereji, Usafiri na shule inapohitajika.

MLANGO WA MBELE NA NYUMA:

1. Dereva ataegesha basi karibu na bega (eneo salama zaidi) la barabara kadiri iwezekanavyo kisha
  - a. Atawasha taa za hatari
  - b. Ataweka breki ya maegesho
  - c. Atazima injini
2. Simama ukitazama nyuma ya basi
3. Toa amri: "Tafadhali baki ukiwa umeketi na ujiandae kuondoka kuitia MLANGO WA MBELE na NYUMA."
4. Tembea hadi katikati ya basi hadi mahali ambapo kuna idadi sawa ya viti mbele na nyuma ya mahali ulipo na uangalie upande ambao unahitaji kutoka kwanza.
5. Wanafunzi wote walio kwenye sehemu ya mbele ya basi hadi mahali unaposimama wataondoka kwa kutumia mlango wa mbele kwa amri yako.
6. Wanafunzi wote walio kwenye sehemu ya nyuma ya basi hadi mahali unaposimama wataondoka kwa kutumia mlango wa nyuma kwa amri yako.

7. Tumia taratibu zilezile zilizoainishwa kwa uondokaji kupitia mlango wa mbele na uondokaji kupitia mlango wa nyuma, isipokuwa kwamba watalazimika kuondoka peke yao kwa amri.

Katika tukio la dharura wakati milango ya mbele au ya nyuma haiwezi kutumika, kuna njia nyingine mbadala za dharura kwenye basi:

1. MADIRISHA YA UPANDE: Kwenye upande wa kushoto na kulia wa basi kuna madirisha ambayo yanaweza kufikiwa kukiwa na dharura. Madirisha haya mawili yatakuwa na alama iliyo wazi na inayoonekana "NJIA YA KUTOKA KUKIWA NA DHARURA". Ikiwa ni lazima kutumia dirisha la dharura la kushoto au la kulia, inua tu kishikio chekundu kilicho chini ya dirisha na usukume nje. Njia ya kutoka itafunguliwa na unaweza kuondoka. Njia za dharura za kutoka za dirisha la upande zinapaswa kutumika wakati basi liko kwenye upande wake. [Njia ya dharura ya kutoka ya upande wa kushoto, njia ya dharura ya kutoka ya upande wa kulia].
2. VIINGILIO VYA PAA: Kwenye paa la basi kuna viingilio viwili ambavyo vinaweza kufikiwa kukiwa na dharura. Viingilio hivyo viwili vitakuwa na alama iliyo wazi na inayoonekana "NJIA YA KUTOKA KUKIWA NA DHARURA". Ikiwa ni lazima kutumia viingilio vya dharura kutoka, geuza kishikio chekundu au kifundo chekundu (kulingana na basi) hadi mkao wa TOKA. Kiingilio cha dharura kitafunguka, kisha sukuma juu na nje. Kiingilio cha paa kitafunguka na unaweza kutoka. Viingilio vya dharura vya kutokea kwenye paa vinapaswa kutumika wakati basi liko upande wake wa kulia.

*Katika hali yoyote ya dharura, tafadhali tumia uamuzi wako bora.

UHAMISHO WA DHARURA:

Ikiwa hali ya dharura itatokea, ni muhimu madereva kujua nini cha kufanya na jinsi ya kuwahamisha wanafunzi mahali salama. Wanafunzi wanapaswa kubaki ndani ya basi ikiwa basi halina hatari ya moto au mlipuko, au ikiwa gari liko katika hali salama bila hatari ya kugongwa na gari jingine.

Sababu za kuondoa watu kwenye basi:

1. Ikiwa kuna moto kwenye basi.
2. Ikiwa kuna hatari au tishio la moto ndani ya basi au nje ya basi.
3. Ikiwa kuna mlipuko ndani au nje ya basi.
4. Ikiwa kuna harufu ya mafuta yanayovuja.
5. Ikiwa basi liko katika hali isiyo salama, kama vile kukwama kwenye njia za reli, karibu na mtaro, tuta au karibu na maji.
6. Ikiwa wanafunzi wako salama zaidi nje ya basi.
7. Baada ya ajali au kuharibika, ikiwa basi halionekani kwa futi 300 kuzunguka kona au kizuizi kingine.

Kuna njia kadhaa za kuondoa watu kwenye basi. Mlango wa mbele (mlango wa huduma), mlango wa nyuma (wa dharura), mlango wa upande, madirisha ya dharura, na viingilio vya paa. Mchanganyiko wowote wa njia za kutoka isipokuwa iwapo zimezuiwa.

Kila dereva anahitaji kujua mahali kifaa cha dharura kiko kwenye basi, mahali kilipo, na jinsi ya kikitumia. Madereva lazima waangalie vifaa vya dharura wakati wa kufanya ukaguzi wa kabla ya safari ili kuhakikisha kuwa vinaweza kufikiwa na katika hali ifaayo ya kufanya kazi.

Vifaa vya Dharura:

1. Redio ya Njia Mbili
2. Kizima Moto
3. Kisanduku cha Huduma ya Kwanza
4. Pembetatu za Kuakisi
5. Kabari za Uzuiaji
6. Miako ya Hatari

Wakati wa kuondoa watu kwenye basi, dereva na abiria wanapaswa kuogopa lakini wawe watulivu. Tumia akili kila wakati.

Abiria wanafunzi lazima wafuate maelekezo ya dereva. Wanafunzi wanapaswa pia kufahamishwa kuhusu milango na madirisha ya dharura, mahali yalipo na jinsi ya kuachilia ikiwa dharura italazimisha matumizi yao.

Wasaidizi wa Uokoaji

Wasaidizi humsaidia dereva kuwaongoza wanafunzi hadi mahali salama ikiwa uhamishaji unahitajika. Wanasaidzia pia dereva iwapo hawana uwezo. Chukua abiria ambao wana kiwango cha ukomavu na wana uwezo wa kimwili wa kuwasaidia wengine.

Msaidizi wa Ukoaji wa Mlango wa Mbele

Msaidizi wa mlango wa mbele huwasaidia abiria kutoka kwenye basi na kuwaongoza hadi mahali salama palipotengwa na dereva angalau futi 100 (urefu wa basi 3) kutoka kwenye basi.

Wanasaidzia kwa kuweka abiria pamoja na kwa utaratibu. Ikiwa dereva hana uwezo, msaidizi wa mlango wa mbele anapaswa kuhakikisha kuwa abiria wote wanaondoka kwenye basi wakati taratibu za mlango wa nyuma zinatumika. Msaidizi wa mlango wa mbele anapaswa kuelekezwa jinsi ya kuzima gari na kutumia redio ya njia mbili ikiwa ni lazima.

Madereva wanapaswa kuchagua msaidizi wa mlango wa mbele na msaidizi mbadala.

Wasaidizi wa Ukoaji wa Mlango wa Nyuma/Upande

Wasaidizi hawa wataruka nje ya mlango wa dharura wa nyuma na/au upande na kuwasaidia abiria kutoka kwenye gari. Mmoja atachukua nafasi inayotazama mlango wa dharura huku mgongo wake ukiegemea mlango wa dharura ulio wazi. Mwingine atachukua nafasi moja kwa

moja mbele yao kwenye upande wa pili. Kila msaidizi atawaelekeza wanafunzi kutahadhari na vichwa vyao wanapotoka na kuwasaidia ili kuhakikisha hawaanguki. Watoto wadogo watahitaji kuketi chini ili kutoka kwa milango ya nyuma au ya kando. Madereva wanapaswa kuchagua wasaidizi wawili wa mlango wa nyuma/upande na wawili mbadala. Wasaidizi hawa wanapaswa kuketi karibu na sehemu ya nyuma ya gari na kuzuia abiria wengine kufungua au kugusa mlango wa dharura.

Wasaidizi wanatakiwa kuelekezwa taratibu za uokoaji, majukumu na wajibu wao na jinsi ya kuendelea iwapo dereva hana uwezo.

Vidokezi vya Usalama kwa Usafiri Salama wa Basi: Kwa Wanafunzi na Familia (Wanafunzi wa Kwanza)

Mabasi ya Shule ndiyo njia salama zaidi ya usafiri kuwapeleka wanafunzi shulenii na kuwarudisha. Kujua tabia zinazofaa ndani na karibu na basi la shule ni muhimu vilevile ili kuhakikisha kila mwanafunzi ana mwanzo bora zaidi wa siku yake ya shule.

- Jihadhari na magari yanayopita
- Acha muda mwangi kufika kwenye kituo cha basi. USIHARAKISHE!
- Makinika na mazingira yako; kusikiliza kicheza muziki chako au kucheza michezo ya video inayoshikiliwa kwa mkono kunaweza kusababisha kukengeushwa na kuumia.
- Usivae kofia kwani inafanya iwe vigumu kusikia na kuona trafiki.
- Kaa katika umbali salama kutoka barabarani na usicheze huku ukisubiri basi.
- Kaa hatua 10 KUBWA kutoka nje ya basi wakati basi linaposimama ili dereva akuone.
- Subiri basi lisimame kabisa kabla hujalielekea ili upande, au kabla ya kusimama ili ushuke.
- Kuwa mwangalifu dhidi ya nguo au mikoba iliyo na kamba, vibanio, au minyororo muhimu ambayo inaweza kunaswa kwenye vishikio na milango ya basi.
- Shikilia vishikio vinavyopanda na kushuka kwenye ngazi ili usijikwae.
- Tafuta kiti na uketi mara tu unapoingia kwenye basi.
- Kuwa na adabu na heshima kwa dereva wako. Sikiliza maelekezo.
- Usiweke kichwa chako, mikono, karatasi au kitu chochote nje ya dirisha.
- Usichukue chochote unachoacha karibu na basi. Huenda dereva asikuone. Badala yake mwombe dereva msaada.
- Subiri uvuke barabara hadi dereva akujulishe kuwa ni sawa.
- Kaa mbali na magurudumu ya basi kila wakati, dereva hawezi kukuona.
- Wazazi wakikutana na wanafunzi kwenye kituo cha basi, wanahitaji kuhakikisha wanasubiri upande uleule wa barabara waliposhuka ili wanafunzi wasilazimike kuvuka barabara.

Usimamizi wa Wanafunzi

Mwenendo wa Basi

- Wakti wa kukutana na kuingia ndani ya basi, wanafunzi wanatarajiwa:
  - Kufika kwenye kituo cha basi dakika kumi kabla ya wakti wa kuwasili. Basi haliwezi kusubiri wanafunzi waliochelewa.
  - Kusubiri mahali salama, bila trafiki na mbali na mahali ambapo basi husimama
  - Wanapokuwa kwenye basi, wanafunzi wanatarajiwa:
  - Kuchukua viti vyao haraka na kubaki wameketi.
  - Kuweka viungo vyote vya mwili ndani ya basi wakti wote.
  - Kutotupa vitu ndani ya basi au nje ya madirisha.
  - Kutopiga kelele, kupunga mkono au kuashiria kwa watembea kwa miguu au walio kwenye magari mengine kutoka kwa madirisha ya basi.
  - Kutumia sauti za ndani kadiri iwezekanavyo ili kupunguza kiwango cha kelele.

Kushughulikia Matatizo ya Nidhamu

- SOP ya Nidhamu ya Wanafunzi na Wafanyakazi
- Ukiukaji wa Kwanza - Ripoti ya mwenendo wa basi iliyojazwa na dereva/mhudumu wa basi na kutumwa kwa msimamizi wa jengo. Msimamizi wa jengo huwajulisha wazazi/walezi.
- Ukiukaji wa Pili na Unaorudiwa - Huweza kusababisha matokeo ya kinidhamu hadi na kujumuisha kusimamishwa kuendesha basi la shule. Wazazi/Walezi watajulishwa. Wazazi/Walezi watawajibika kumsafirisha mwanafunzi kwenda na kurudi shulenii

Majukumu ya Mwanafunzi

1. Wanafunzi lazima wafike kwenye kituo cha basi kwa wakati (angalau dakika 10 kabla ya wakati wa kuwasili unapendekezwa).
2. Kusubiri mahali salama, bila trafiki na mbali na mahali ambapo basi husimama. Kufanya mazoezi ya tabia zote kwa usalama.
3. Kuvuka barabara au mtaa mbele ya basi baada ya basi kusimama kabisa pakaa, na kwa maelekezo ya dereva.
4. Basi linapofika, kupanda basi kwa mpangilio mzuri na kuepuka mchezo mbaya wenye ghasia.
5. Unapoingia kwenye basi, nenda moja kwa moja kwenye kiti kilichopo au ulichopewa.
6. Baki ukiwa umeketi katika safari yote ya basi na uhakikishe hakuna chochote kwenye kijia na njia za kutoka.
7. Tii maelekezo yote ya dereva wa basi na mhudumu mara moja na kwa heshima.
8. Hakuna vitu na vipengee lazima vitupwe au kuitishwa kwenye basi. Hii ni pamoja na tabia yoyote ya fujo ambayo inaweza kuvuruga dereva wa basi kusafirisha wanafunzi wote kwa usalama kwenye basi.
9. Wanafunzi wanaruhusiwa tu kuleta vitu kwenye basi ambavyo vinaweza kubebwa kwenye mapaja yao. Kwa mfano, mikoba n.k.
10. Kula na kunywa ni marufuku kwenye basi ili kuhakikisha usalama wa wanafunzi wote.
11. Nyenzo za hatari, vitu, aina yoyote ya silaha, au wanyama ni marufuku kwenye basi. Silaha (au vitu vinavyofanana na/au vinavyoweza kutumika kama silaha) haziruhusiwi kwenye mabasi ya shule au uwanja wa shule (Viwango vya Kitaifa vya Usafiri wa Shule, 2015).
12. Wanafunzi lazima waheshimu haki na usalama wa wengine
13. Kuondoka au kupanda basi katika maeneo mengine kando na kituo ulichopangiwa nyumbani au shuleni hakuruhusiwi.
14. Kunyoosha vichwa, mikono au vitu nje ya dirisha la basi ni marufuku
15. Ni muhimu kwa wanafunzi kukumbuka kuwa kupanda basi la shule ni nyongeza ya sheria za siku za shule zinazotumika shuleni na pia hutumika wakiwa kwenye basi.
16. Ni wajibu wa dereva kutekeleza kanuni za usafiri zinazohusu wanafunzi, na kudumisha nidhamu kwa usalama wa wote walio ndani.
17. Madereva na Wahudumu wanajua kuwa sheria zifuatazo zimetolewa kwa wanafunzi wote:
A. Kwa Ujumla, abiria wa Basi wataweza:
  - a. Kusafiri kwenye mabasi yaliyobainishwa.
  - b. Abiria wa basi la shule wanatarajiwa kuwa na adabu kwa madereva wa basi, wahudumu, watunzaji, na wanafunzi wenzao.
  - c. Kuingia na kutoka kwa basi lilitobainishwa katika eneo lililochaguliwa isipokuwa iwapo kibali kilichoandikwa kutoka kwa mzazi/mlezi kimetolewa ili kuachwa mahali pengine mbali na kituo cha kawaida au kupiga simu shuleni ili kutoa ruhusa.

Kabla ya kupanda, abiria wa basi wataweza:

- Kuwa katika kituo cha basi kilichoteuliwa kwa wakati.
- Kukaa nje ya barabara na kuijendesha kwa usalama wakati wa kusubiri basi.
- Kukaa nyuma angalau futi kumi kutoka kwenye basi na kusubiri hadi basi litakaposimama kabisa na kuendelea tu baada ya mlango kufunguliwa. Kutembea kando ya barabara inayotazamana na trafiki ili kufika kwenye kituo cha basi ikiwa hakuna kijia au njia.
- Kuwa na adabu, kujipanga kwa utaratibu wa foleni moja na KUTOHARAKISHA kupanda basi. USINUFAIKE kutoka kwa wanafunzi wadogo ili kupata kitu.
- Unapoingia kwenye basi, tumia kishikio na uangalie hatua zako wakati wa kupanda basi.

Wakiwa kwenye basi, waendeshaji wataweza:

- Wanafunzi hawaruhusiwi kurusha chochote ndani, kwenye au kutoka kwa gari.
- Abiria wote wa basi wataweka vichwa na mikono yao ndani ya basi wakati WOTE na lazima waweke miguu yao sakafuni.
- Abiria wote wa basi watabaki wameketi wakitazama mbele katika viti walivyopewa wakati wote. Kuondoka kwenye kitu au kusimama bila ruhusa kutoka kwa dereva au kufuatilia hakuruhusiwi.
- Kuzozana, kupigana, kucheza mchezo mbaya au kuzunguka-zunguka hakuruhusiwi ndani au karibu na basi la shule.
- Luga chafu au ishara za mikono haziruhusiwi ndani au karibu na basi la shule na pia kwa watembea kwa miguu au magari mengine.
- Kwa sababu ya mizio ya chakula, chakula hakiruhusiwi ndani ya basi na kula au kunywa chochote lakini maji ni marufuku kabisa kwenye basi ikiwa ni pamoja na pipi, chingamu, alizeti n.k.
- Abiria wanafunzi hawatatupa takataka au uchafu mwингine ndani ya basi.
- Kumtemea mate mtu ye yote ukiwa ndani ya basi kutasababisha kusimamishwa mara moja kutoka kwenye basi.
- Abiria wa basi la shule ataweka vitabu, vifurushi, makoti na vitu vingine vyote nje ya kijia na hataviacha kwenye basi. Vitu kama vile manati za maharagwe, bastola za maji, kalamu za leza, na bunduki za kofia zitachukuliwa na dereva wa basi na kukabidhiwa kwa Idara ya Usafiri.
- Abiria hawataleta wanyama, bunduki, visu, vilipuzi, risasi au kitu chochote cha hatari au cha kuchukiza kwenye basi.
- Mazungumzo yataendelezwa kwa utulivu ukiwa ndani ya basi isipokuwa tu inapokaribia kivuko cha reli wakati utulivu lazima udumishwe.
- Abiria wa basi la shule hawatachezea basi au kifaa chake chochote. Uhribifu wa viti, n.k., utalipwa na mkosaji na mapendeleo ya kupanda basi yatasimamishwa hadi uhribifu ulipwe.
  - Uhribifu wa basi utaripotiwa kwenye fomu ya Mwenendo wa Basi.
  - Gharama zozote za uhribifu zitakuwa jukumu la mzazi/mlezi kulipia na Kusimamishwa kwa mapendeleo ya kusafiri kutabainishwa kulingana na ukali na historia ya makosa ya mwanafunzi.
  - Utumiaji au umiliki wa bidhaa za tumbaku, dawa za kulevyia, pombe, viberiti, au viwasha-sigara ni marufuku. "Bidhaa za tumbaku" ni pamoja na bidhaa yoyote

- iliyo na tumbaku, inayotokana na tumbaku au iliyo na nikotini (au lobelia), ambayo inakusudiwa kutumiwa na binadamu, au ina uwezekano wa kuliwa, iwe ya kuvuta sigara, kupashwa moto, kutafunwa, kufyonzwa, kuyeyushwa, au kumezwa kwa njia nyingine yoyote. Neno "bidhaa za tumbaku" linajumuisha sigara za kielektroniki na vifaa vingine vya kielektroniki vya kuvuta sigara.
- Aina yoyote ya unyanyasaji inayoelekezwa kwa wanafunzi wengine, dereva, au mhudumu wa basi hairuhusiwi na inaweza kusimamishwa mara moja.
  - Kuingia au kuondoka kwa basi bila idhini kupitia njia ya dharura ni marufuku.
  - Wanafunzi watatoka kwenye basi kwenye vituo vilivyobainishwa pekee.
  - Utumiaji wa simu za mkononi kwa wanafunzi kwenye basi la shule utafuata [sera ya Matumizi ya Simu ya Mkononi ya Shule ya Umma ya Providence](#).
  - Ikiwa abiria anasikiliza muziki au anacheza michezo kwenye simu za mkononi, hedifoni/vizibo vya sikio lazima vitumike. Sauti haiwezi kuwa kubwa sana hivi kwamba husababisha usumbufu kwa wale walio karibu.
  - Kutumia simu za mkononi kupiga picha kwenye basi ni marufuku. Kutumia simu ya mkononi kurekodi mazungumzo bila idhini ya mtu anayerekodiwa ni marufuku.
  - Kusafiri au kujaribu kupanda basi wakati wa kusimamishwa ni marufuku na kunaweza kuongeza muda wa kusimamishwa.

Baada ya kuondoka kwenye basi, abiria wataweza:

- Kutembea, si kukimbia kutoka kwenye basi.
- Kuvuka barabara angalau futi 10 mbele ya basi, lakini tu baada ya kuangalia ili kuhakikisha hakuna trafiki inayokaribia na/au kupokea ishara kutoka kwa dereva.
- Kusaidia kutunza usalama na faraja ya watoto wadogo.
- Kuwa macho kwa ishara ya hatari iliyopangwa mapema kutoka kwa dereva.

Kwa kuzingatia ukweli kwamba basi ni upanuzi wa darasa, Wilaya ya Shule itawahitaji wanafunzi kuijidesha kwenye basi kwa namna inayoendana na viwango vilivyowekwa vya tabia ya darasani. Kila abiria wa basi atatii sheria hizi au atanyimwa haki ya kupanda basi la shule.

Matriki ya Tabia ya Basi

	Kituo cha Mabasi	Kupanda	Kusafiri	Kushuka
Salama	<p>Subiri mahali salama, bila trafiki na mbali na mahali ambapo basi husimama.</p> <p>Simama mbali na trafiki kwenye kituo ulichowekewa.</p> <p>Onekana na timu ya basi.</p> <p>Vuka barabara au mtaa mbele ya basi baada ya basi kusimama kabisa pakaa, na kwa maelekezo ya dereva.</p>	<p>Fuata maelekezo yote uliyopewa na timu ya basi.</p> <p>Subiri kwa mpangilio kwa zamu yako.</p> <p>Keti kwenye kiti chako haraka iwezekanavyo.</p>	<p>Keti kwenye kiti ulichopewa katika safari nzima.</p> <p>Weka mwili wako na vitu ndani ya basi na kwako mwenyewe.</p> <p>Onyesha adabu na uruhusu timu ya basi kumakinika.</p> <p>Baki ukiwa umeketi.</p> <p>Hakikisha hakuna kitu kwenye vijia na njia za kutoka.</p>	<p>Fuata maelekezo yote uliyopewa na timu ya basi.</p> <p>Subiri zamu yako.</p> <p>Ondoka kwenye basi haraka na salama.</p>
Mwenye heshima	Tumia maneno mazuri na ishara kila wakati.	<p>Fuata maelekezo yote uliyopewa na timu ya basi.</p> <p>Tumia maneno mazuri na ishara kila wakati.</p> <p>Subiri zamu yako.</p>	<p>Fuata maelekezo yote uliyopewa na timu ya basi.</p> <p>Tumia maneno mazuri na ishara kila wakati.</p> <p>Weka mwili na mali ndani ya basi na kwako mwenyewe.</p>	Fuata maelekezo yote uliyopewa na timu ya basi na wafanyakazi wa shule.
Kuwajibika	<p>Fika kwenye kituo cha basi dakika 10 kabla ya muda wa kusimama kwa siku iliyoratibiwa.</p> <p>Wajulishe timu ya basi ikiwa hujihisi vizuri kabla ya kuingia kwenye basi.</p>	Nenda kwenye kiti ulichopewa.	<p>Keti kwenye kiti ulichopewa.</p> <p>Weka vyakula na vinywaji vyote vikiwa vimepakiwa.</p> <p>Baki ukiwa umeketi na kutazama mbele kwa muda wote wa safari.</p> <p>Hakikisha hakuna kitu kwenye kijia. Usitupe au</p>	<p>Keti chini hadi uelekezwe kuondoka kwenye kiti na kuondoka kwenye basi la shule.</p> <p>Angalia kiti chako kwa vitu vya kibinafsi.</p>

			kupitisha vitu juu, kutoka, au ndani ya basi.	
--	--	--	---	--

Sheria za Basi

Ni muhimu kwa wanafunzi wote kuwa na heshima kwenye basi na kuhakikisha usalama wa kila mtaa kwa kutojihusisha na yafuatayo kwenye Basi la Shule:

- Kula na kunywa- Hili ni suala la usalama na linaweza kusababisha kukabwa.
- Sauti za ndani- Kuinua sauti, kupiga kelele humkengeusha dereva
- Kuapa- Tumia maneno mazuri.
- Aina yoyote ya uonevu na unyanyasaji. Ni muhimu kuheshimiana. Kuwa wa kirafiki na kusaidiana.
- Kupigana au kuchochea mapigano- Jiwekee mikono yako.
- Uhariifu wa aina yoyote. Tunza basi.
- Vifaa vya kielektroniki vinaweza kutumika kwa hiari ya mhudumu wa basi au dereva.
- Kusimama au Kubadilisha viti - Ni muhimu kwa wanafunzi wote kubaki kwenye viti vyao wakati wote.
- Kuzuia kijia. Ni muhimu kwamba kijia kisiwe na vitu na sehemu za mwili.

Majukumu ya Mzazi

Kukutana na Kuingia kwenye Basi

Wazazi/walezi wa wanafunzi wote wanaosafirishwa na Shule za Umma za Providence wanawajibika kwa yafuatayo:

1. Kuhakikisha mtoto wao yuko tayari na kwenye kituo cha basi dakika 10 kabla ya muda ulioratibiwa wa kuwasili kwa basi. Basi haliwezi kusubiri zaidi ya dakika 2 katika kila kituo cha wanafunzi. Iwapo mwanafunzi amekosa basi, basi ni lazima mzazi/mlezi afanye mipango ya kumpeleka mwanafunzi shuleni au awasiliane na shule ili kuona basi liko wapi ili kulifikia.
2. Ufuatiliaji wa wanafunzi utakuwa jukumu la mzazi/mlezi hadi mwanafunzi apande basi mwanzoni mwa siku na vilevile wakati wanafunzi wanatoka kwenye basi mwishoni mwa siku. Inatarajiwa kwamba wazazi/walezi wataunga mkono viwango vya juu vya PPSD vya tabia ya wanafunzi wanafunzi wanapokuwa kwenye basi na kushirikiana na Idara ya Usafiri kutatua matatizo yoyote.
3. Ikiwa mwanafunzi hatasafiri kwenye njia ya kawaida kwenda au kutoka shuleni, tafadhali wasiliana na shule. Barua pepe zinaweza kutumwa wakati wowote wakati au baada ya saa za kazi. Mhudumu wa basi lazima ajulishwe kwamba mwanafunzi hatasafiri. Mabadiliko yoyote ya basi kwenye barabara ya alasiri ya kurudi nyumbani lazima yajulishwe shuleni kabla ya saa moja kabla ya kuruhusiwa kuondoka. Hili ni muhimu kwa usalama wa mwanafunzi ili tuweze kurekodi mabadiliko na mabadiliko yanayotumwa kwa walimu na wahudumu wa basi kwa usahihi.
4. Wazazi wanatarajiwa kuarifu idara ya usafiri siku yoyote mwanafunzi hatasafiri kwa basi. Mwanafunzi asiposafiri kwa basi kwa siku mbili (2) mfululizo na hakuna taarifa iliyotolewa kwa idara ya usafiri kuhusu kutokuwepo, jina la mwanafunzi litaondolewa kwenye hifadhidata na atachukuliwa kuwa si abiria. Kuomba huduma ya basi kwa mwanafunzi baada ya kuondolewa kwenye orodha, mzazi lazima apige simu shuleni 401 456 9100 ili kurejesha huduma za basi.
5. Madereva hawawezi kukubali maelekezo ya mabadiliko ya basi kutoka kwa watoto au wazazi. Wazazi lazima wafanye kazi kupitia Shule kwenye nambari 401.456.9100.
6. Wazazi lazima waarifu shule angalau siku moja kabla ya mabadiliko yoyote ya anwani ili huduma iendelee.
7. Kutokana na mizio ya chakula ambayo baadhi ya wanafunzi wanaweza kuwa nayo, wanafunzi hawaruhusiwi kula kwenye basi. Maji yanaruhusiwa maadamu mwanafunzi anawajibika. Wanafunzi watapoteza fursa hii ikiwa watamimina kwa makusudi au kumwaga maji yao kwenye basi.
8. Wazazi/walezi hawaruhusiwi kuingia ndani ya basi bila kibali cha awali kutoka kwa PPSD.
9. Madereva na/au wahudumu/wasaidizi HAWAINGII katika nyumba ya mwanafunzi.
10. Vyombo vya bendi pekee na/au vifaa vya michezo vinavyoruhusiwa kwenye basi ni vile vinavyoweza kushikiliwa kwa usalama kwenye mapaja ya wanafunzi na kutochukua nafasi kwenye kiti kingine. Pia, Hakuna mipira ya aina yoyote inayoruhusiwa kwenye basi.

11. Wanafunzi wanaohitaji msaada wa kwanza wa haraka, mifano inajumuisha pua yenye damu, mikwaruzo n.k. hawataruhusiwa kwenye basi. Hili lazima lishughulikiwe kabla ya mwanafunzi kuingia ndani ya basi na lazima lishughulikiwe na mzazi au mlezi.

Fomu ya Idhini ya Usafiri

Majukumu ya Dereva wa Basi

- Dereva wa basi la shule atafuata maelekezo ya Mkurugenzi wa Usafiri ambaye ana mamlaka ya moja kwa moja ya kusimamia programu ya usafiri.
- Dereva wa basi la shule lazima ajue sheria na kanuni zote zinazohusu uendeshaji wa basi la shule na atashirikiana na msimamizi wake na maafisa wa shule.
- Dereva wa basi la shule atahudhuria na kushiriki katika mikutano yote ya usafiri wa shule.
- Kuweka na kuripoti muda sahihi wa kazi kwa mujibu wa utaratibu wa sasa wa kuweka muda.
- Dereva wa basi la shule aliyepewa jukumu la kuendesha basi lazima akubali mamlaka na jukumu la kuendesha basi la shule kwa usalama wakati wote.
- Dereva wa basi la shule hatatumia au kuruhusu matumizi ya basi kwa madhumuni yoyote isipokuwa kuwasafirisha wanafunzi na wafanyakazi wa shule walioteuliwa na mkurugenzi wa usafiri kupanda basi kwenda na kurudi shulenii kwa siku ya shule iliyopangwa mara kwa mara au safari ya kimasomo iliyoidhinishwa.
- Madereva hawawezi kubadilisha au kurekebisha kwa njia yoyote njia au ratiba ya basi bila ruhusa kutoka kwa Idara ya Usafiri.
- Madereva hawaruhusiwi kuwashusha wanafunzi kwenye kituo kingine chochote isipokuwa kile kilicho kwenye pasi lao la basi.
- Wakati tabia ya mwanafunzi ni kwamba nidhamu inakuwa muhimu, madereva wa mabasi ya shule lazima wafuate utaratibu uliowekwa ili kutekeleza hatua za kinidhamu.
- Wafanyakazi wa mabasi wanahimizwa kufanya kazi na wafanyakazi wa shule ili kusaidia mahitaji ya mwanafunzi binafsi kwa wanafunzi wenyewe ulemavu

Mawasiliano na Usalama:

- Jifunze jinsi ya kutumia maikrofoni ipasavyo
- Katika hali ya dharura, chukua muda kutathmini hali kabla ya kupiga simu kwenye redio ili kuripoti tukio hilo

Ripoti ya Tukio kwenye Basi

Ajali:

✓ Ikitokea ajali, wazazi/walezi wa wanafunzi wote kwenye basi linalohusika watajulishwa. Ni muhimu wazazi wakae mbali na eneo la tukio ili mamlaka ya dharura na wawakilishi wa Wilaya ya Shule waweze kushughulikia hali hiyo.

Wahudumu wa Basi

Wahudumu wa basi hufanya kazi chini ya usimamizi wa Msimamizi wa Usafiri wa Shule za Umma za Providence. Nafasi hii hutoa usalama wa watoto wanaotembea kwa miguu kwa kuwezesha kupita kwa usalama kwa watoto wa shule kwenye barabara kuu za trafiki na njia panda. **Wahudumu wa basi wanahitajika kuhudhuria kila siku na kuwasilisha kwa wazazi wasiwasi wowote.** Nafasi hii inahitaji kujitolea kwa dhati kuwa Mhudumu wa Basi kwenye basi kila siku ya shule, kabla na baada ya saa za shule.

Sifa

- Lazima uwe na uthabiti wa kusimama, kutembea, kupanda na kushuka ngazi, kuinama na kukaa kwa muda mrefu, uhamaji wa kuwasindikiza wanafunzi kuvuka mitaa; uwezo wa kufanya kazi nje ya milango katika hali zote za hali ya hewa na kwa kuhatarishwa na trafiki; maono ya kusoma nyenzo zilizochapishwa na leseni za gari, na kusikia na usemi kuwasiliana ana kwa ana.
- Ufahamu wa sheria za msingi za usalama; kanuni za msingi za uendeshaji salama na taratibu; na mbinu za kuwasiliana na watoto na watu wazima.
- Uwezo wa kupata umakini na ushirikiano wa watoto wa shule na watembea kwa miguu wengine; kuangalia na kurekodi nambari za leseni na maelezo ya tukio kwa usahihi; kufuata maagizo ya mdomo na maandishi; na kuwasiliana na kutenda ipasavyo na wafanyakazi wenza, msimamizi, na umma kwa ujumla.

Wajibu na Majukumu

- Lazima kuchukua mahudhurio ya wanafunzi kwenye basi
- Kukusanya watoto nyuma ya mistari ya kando wakisubiri utulivu wa trafiki au mabadiliko ya ishara.
- Kukatiza trafiki na kusindikiza watoto barabarani kuwaruhusu kuvuka salama.
- Kuwaelekeza watoto taratibu sahihi za kuvuka barabara kwa usalama.
- Kuzingatia mienendo ya magari na vibali vya usalama, kurekodi nambari ya leseni ya magari ambayo madereva wao wanahatarisha kivuko cha Barabara salama kwa kuendesha magari yao kwa njia isiyo salama na kuyaripoti kwa Idara ya Polisi.
- Kuripoti wanafunzi ambao hawazingatii taratibu za usafiri salama kwa maafisa husika wa shule.
- Lazima awe na njia inayofaa ya Usafiri wake mwenyewe.
- Lazima awe na uwezo wa kufanya kazi katika timu.
- Kufanya majukumu mengine ya asili au kiwango sawa.
- Lazima ahudhurie mafunzo ikiwemo, lakini si tu mada zifuatazo:
  - Basi na vifaa vyake;
  - Matumizi ya njia za kutoka za dharura;
  - Huduma ya kwanza;

- Kupanda na kushuka kwa usalama kwa wanafunzi kwenye vituo vyao na ulinzi wa abiria, kama inavyoweza kuhitajika (ikiwemo wakati wa kufunga mikanda ya usalama)
- Mafunzo ya usimamizi wa wanafunzi na mafunzo ya sera, ikijumuisha kanuni za serikali na shirikisho zinazohusiana na usafiri wa wanafunzi wenyе ulemavu, kulingana na zile zinazohitajika kwa madereva wa basi za shule;
- Usalama, ustawi na mwenendo mzuri wa abiria wanapokuwa ndani ya basi;
- Wafanyakazi wa mabasi wanahimizwa kufanya kazi na wafanyakazi wa shule ili kusaidia mahitaji ya mwanafunzi binafsi kwa wanafunzi wenyе ulemavu
- Kushughulikia hali za dharura kwa mujibu wa taratibu za uendeshaji zinazokubaliwa kwa ujumla
- Mawasiliano yenye ufanisi na wafanyakazi wa shule au Head Start, wanafunzi, madereva wa basi, wazazi, maafisa wa kutekeleza sheria na umma wa magari;
- Kukamilisha ripoti za maandishi zinazohitajika;
- Masharti ya kuripoti tabia isiyofaa ya watu wazima wengine, pamoja na dereva wa basi
- Kuangalia mwisho wa njia na mahali pa kuhifadhi basi ili kuhakikisha kuwa wanafunzi wote wameshuka kutoka kwenye basi;
- Usiri; na mada nyingine zilizojumuishwa katika mwongozo/kitabu cha mwongozo cha mhudumu wa basi na sera za mahali husika.

Matakwa Mengine:

- Vaa kitaalamu na ipasavyo. Viatu bapa vilivyofungwa vinapendekezwa. Viatu vyenye visigino, nyumbu, ndara na malapa haziruhusiwi kwa sababu za usalama.
- Kula, kunywa na kutafuna chingamu kwenye basi hakuruhusiwi.
- Kuwaacha wanafunzi bila uangalizi kwenye basi hakuruhusiwi.
- Wahudumu wa mabasi hawapaswi kuondoka kwenye basi wakati wowote isipokuwa kama inahusu majukumu yao. Kwa mfano kutembelea duka la kahawa watoto wakiwa ndani ya basi ni ukiukaji na huwaacha wanafunzi bila uangalizi.
- Kutoa chakula kwa wanafunzi hakuruhusiwi kwa vile taarifa ya mzungu wa wanafunzi huenda isijulikane.
- Watoto wa wahudumu wa basi hawawezi kupanda mabasi pamoja nao.
- Fulana ya usalama lazima ivaliwe na wafanyakazi wa basi kwenye kila safari
- Matumizi ya simu ya mkononi yanaruhusiwa tu wakati wa dharura
- Mazungumzo kwenye basi yanapaswa kuwa ya kitaalamu na si ya asili ya kibinasi. Hii ni pamoja na kujiepusha kutumia lugha chafu na lugha nyingine yoyote isiyo ya kitaalamu.
- Kushiriki taarifa za siri za wanafunzi si kitaalamu na ni ukiukaji wa [FERPA](#).
- Mawasiliano ya wazi na dereva wa basi. Hii ni pamoja na mawasiliano ya maandishi, kukamilisha ripoti za matukio au ripoti za nidhamu ya wanafunzi, malalamiko n.k. kwa usahihi na inayoweza kusomeka.
- Usibishane. Sikiliza wasiwasi. Kupunguza kasi kwa watu wazima wenyе hasira, yaani wazazi, madereva n.k. wanaohitaji kiwango cha juu cha ukomavu na kujidhibiti. Tafuta njia za kutuliza hali kwenye kituo cha basi.

- Iwapo dereva atalemazwa kwa sababu ya dharura, mhudumu wa basi atawajibika kuwasiliana kuititia redio ili kutatua masuala ya usalama.
- Lugha ya mwili- Kuvuka mikono, kugonga mguu, au uzembe wenyewe uchovu wakati mwingine unaweza kuwasiliana na kutoheshimu mtu mwingine.
- Kumzomea mwanafunzi hakuboreshi tabia.

Vidokezo vya mawasiliano ya maandishi:

- Jitahidi kupata usahihi. Fuata ukweli na uepuke "kudanganya" unaporipoti tatizo.
- Isomeke

Taratibu za Usalama kwa Wahudumu wa Mabasi

- A. Mhudumu wa basi lazima ashuke kwenye basi kwanza
- B. Kutoka kwenye nafasi yake kwenye kingo ya mbele ya kulia, mhudumu wa basi anapaswa kuwa macho kwa matatizo yoyote ya wanafunzi wanaoingia kwenye basi. Tahadhari inapaswa kutolewa kwa wanaofika kwa kuchelewa.

**JIHADHARI NA ENEO LA HATARI
UPANDE WA KULIA/KUSHOTO NA NYUMA YA BASI
FUTI 10 KUZUNGUKA NA CHINI YA BASI
AMBAYO INAPASWA KUANGALIWA WAKATI WOTE**

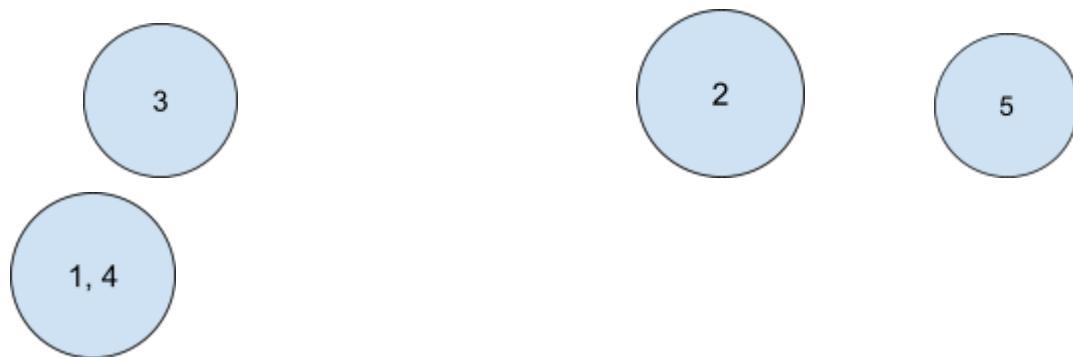
- C. Wahudumu wa mabasi wanapaswa kuwasaidia madereva kufuata ratiba. Iwapo basi linawasili kabla ya ratiba, mhudumu wa basi anapaswa kumtahadharisha dereva.
- D. HAKUNA KUVUTA SIGARA kwenye basi (Kanuni za RIDOT, Kifungu cha 5.2 na 7.7).
- E. Wanafunzi wakivuka baada ya basi kufika:
  - Mhudumu wa basi atashuka na kuhakikisha magari yote yamesimama, kisha atembee hadi katikati ya barabara kabla ya kuruhusu watoto kuvuka. Watoto wote wanaovuka barabara wanapaswa kuelekezwa ipasavyo katika kuvuka kwa usalama na mhudumu wa basi.
- F. Mhudumu wa basi lazima aangalie chini ya basi katika kila kituo kabla ya kurudi kwenye basi.

Ripoti ya Tukio kwenye Basi

Fomu ya Wasiwasi/Malalamiko

Utaratibu wa Kushuka Upande wa Mlango

1. Mhudumu wa basi hutoka kwenye basi la shule kwanza na kuchukua nafasi ya futi 5 mbele na futi 3 kando ya basi. Mhudumu anabaki kwenye nafasi hiyo wakati wanafunzi wanatoka kwenye basi.
2. Mhudumu anatembea kuelekea nyuma ya basi, huangalia chini ya basi, na eneo la magurudumu ya nyuma.
3. Mhudumu anatembea nyuma ya basi, akiangalia eneo la nyuma ya basi.
4. Mhudumu anarudi kwenye nafasi ya awali, anaangalia eneo la dafrau ya mbele na magurudumu.
5. Mhudumu anapanda basi na kumfahamisha dereva kuwa basi liko sawa

Utaratibu wa Kuvuka (Kushuka):

1. Mhudumu wa basi anatoka kwenye basi kwanza na kuwaruhusu wanafunzi wowote ambao hawatavuka kuondoka. Wanafunzi wasiovuka wanapaswa kuelekeza "kuelekea nyumbani." Mhudumu anatembea wanafunzi ambao wanapaswa kuvuka hatua 10 mbele ya basi (kwenye kijia au kando ya barabara).
2. Mhudumu wa basi anaelekeza wanafunzi kubaki kando ya barabara. Dereva wa basi huashiria mhudumu kuvuka hadi katikati ya njia iliyo upande mwingine.
3. Mhudumu wa basi anatembea moja kwa moja kuvuka barabara hadi katikati ya njia iliyo upande mwingine na kushikilia ishara inayobebeka ya kusimama. Dereva wa basi atawaashiria wanafunzi kuvuka kwa mfumo wa PA.
4. Baada ya wanafunzi kuvuka, mhudumu wa basi hutembea moja kwa moja kuvuka barabara.
5. Mhudumu wa basi anatembea kuelekea nyuma ya basi, anaangalia chini ya basi, na eneo la magurudumu ya nyuma.
6. Mhudumu wa basi anatembea nyuma ya basi na kuangalia chini na nyuma ya basi.
7. Mhudumu wa basi anatembea nyuma hadi mbele ya basi na kuangalia eneo la dafrau ya mbele na magurudumu.
8. Mhudumu anapanda basi na kumfahamisha dereva kuwa basi liko sawa.

3

6

5

8

7

1, 2, 4

Kuvuka kwa Usalama:

Baada ya watoto wote kuvuka barabara, mhudumu wa basi ataangalia:

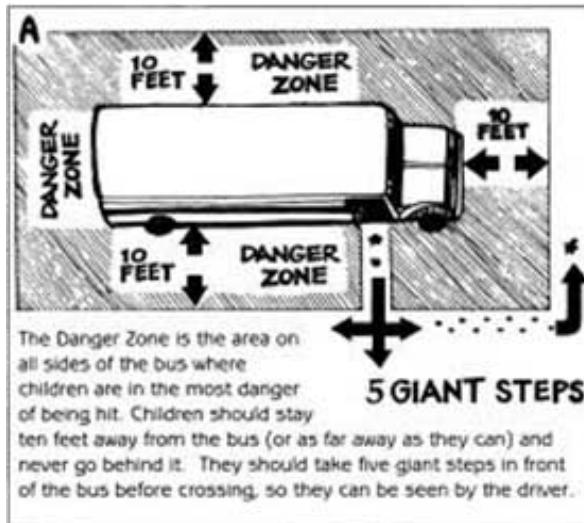
1. MBELE ya basi
2. NYUMA ya basi
3. SEHEMU YA CHINI ya basi kwa kuinama/kuchutama mbele ya magurudumu ya nyuma ya kulia, AKITAFUTA:
  - Miguu ya watoto karibu na basi.
  - Vitabu na mabaki ya kibinafsi ambayo yanaweza kuwa yameangushwa, kitu chochote ambacho mtoto anaweza kutaka kuvuka barabara ili kuchukua.

Baada ya kukamilisha ukaguzi wote, msimamizi wa basi anaripoti kwa dereva wa basi la shule.

Eneo la Hatari ni eneo la pande zote za basi ambapo watoto wako katika hatari zaidi ya kugongwa. Watoto wanapaswa kukaa futi kumi kutoka kwenye basi (au mbali wavezavyo) na kamwe wasirudi nyuma yake. Wapige hatua tano kubwa mbele ya basi kabla ya kuvuka, ili waweze kuonekana na dereva.

Kisha dereva:

- Atahakikisha kuwa "**SEHEMU YA HATARI**" ya basi la shule iko "**SAWA**."
- Au
- Ataripoti tatizo lolote linalohitaji marekebisho ya haraka kabla ya basi la shule kuondoka kwa usalama.

Utaratibu wa Kuvuka (Kupanda):

1. Mhudumu wa basi anatoka kwenye basi na kutembea hatua 10 mbele kutoka mbele ya basi.
2. Dereva wa basi ataashiria mhudumu wa basi kuvuka hadi katikati ya njia iliyo upande mwingine. Mhudumu wa basi anashikilia ishara ya kusimama inayobebeka. Dereva wa basi atawaashiria wanafunzi kuvuka kwa mfumo wa PA.
3. Baada ya wanafunzi kuvuka, mhudumu wa basi hutembea akivuka barabara anaporudi.
4. Mhudumu wa basi anatembea kuelekea nyuma ya basi na anaangalia chini ya basi, na eneo la magurudumu ya nyuma.
5. Mhudumu wa basi anatembea nyuma ya basi na kuangalia chini na nyuma ya basi.
6. Mhudumu wa basi anatembea nyuma hadi mbele ya basi na kuangalia eneo la dafrau ya mbele na magurudumu.
7. Mhudumu wa basi anapanda basi na kumfahamisha dereva kuwa basi liko sawa.

2

5

4

7

6

1, 3

Uokoaji wa Mahitaji Maalum

Kukiwa na Mgongano

1. Piga Simu kuitia Redio Kituoni, Muda Unayoyoma!
  - a. Toa nambari ya basi, eneo kamili, majeraha yoyote, hatari ya moto, na ikiwa unayo au unahitaji kuwahamisha wanafunzi wako wenye mahitaji maalum.
  - b. Usisogeze gari isipokuwa iwapo umefahamishwa na polisi au mwakilishi wa kampuni.
  - c. Tathmini hali.
  - d. Wahakikishie wanafunzi wako.
2. Orodha kaguzi ya vitu unavyopaswa kujua ili kupanga uokoaji wa dharura:
  - a. Jua basi lako na ujue vifaa vyako
    - i. Jua na upate kila njia ya kutoka
    - ii. Jua jinsi ya kutoka kwa usalama kutoka kwenye njia za dharura
    - iii. Jua "'Keti na Uteleze' kwenye Mlango wa Dharura'
    - iv. Jua "'Miguu Kwanza Uso Chini' kwenye Dirisha la Dharura'
    - v. Jua eneo la tangi la mafuta
    - vi. Jua eneo la kifaa cha kukata mikanda ya kiti na jinsi ya kukitumia
    - vii. Jua eneo la redio ya njia mbili, kifaa cha huduma ya kwanza, kizima moto, na blanketi la kuzimia moto
  - b. Wajue wanafunzi wako
    - i. Jua kila mwanafunzi na jina lake
    - ii. Hesabu kila mwanafunzi
    - iii. Weka viti ikiwa ni lazima
    - iv. Weka orodha ya abiria
    - v. Beba nambari za simu za dharura
    - vi. Fahamu mahitaji ya kimwili, kiakili, kihisia, na kimatibabu
    - vii. Sasisha taarifa inapohitajika
  - c. Kuwa na mpango
    - i. Kuwa mtulivu
    - ii. Jua ni nini hasa wanafunzi watahamishwa katika mfuatano upi, na kutoka njia gani
    - iii. Tumia mchoro wa basi na usasishe inapohitajika
    - iv. Jua uwezo wako mwenyewe
    - v. Kagua mpango na wasimamizi na mbadala
    - vi. Weka mpango upatikane
3. Kuunda mpango wa uokoaji wa njia ya mahitaji maalum
  - a. Fanya kazi kama timu (dereva na mhudumu) ikiwa inafaa
  - b. Tengeneza chati ya kuketi kwa kutumia mchoro wa basi
  - c. Vuta ndani viti na nafasi za viti vya magurudumu
  - d. Onyesha abiria kama wanaoweza kutembea
    - i. Katika viti vya magurudumu (PPSD)

- ii. Katika viti vya gari (C)
  - iii. Katika lijamu (H)
- e. Idadi ya abiria kwa mfuatano wa uokoaji; 1, 2, 3, n.k.
- f. Kuwa mwangalifu kuzingatia ikiwa njia ya kutoka kwa dharura inaweza kuzuiwa kidogo na kiti cha magurudumu
- 4. Jua abiria wako maalum
  - a. Uliza mzazi/mwalimu ikiwa kuna jambo lolote unalopaswa kujua kuhusu mtoto/mwanafunzi wao ambalo lingesaidia kufanya safari yao iwe rahisi zaidi.
  - b. Taarifa yoyote unayojua kuhusu abiria wako ni ya siri kabisa
  - c. Wanafunzi hawa wanaweza kuhitaji mpango wa usaidizi wa tabia ya mtu binafsi ili kuhakikisha usalama kwenye basi
  - d. Ukiukaji wa usiri unaweza kusababisha hatua za kisheria dhidi yako na mwajiri wako
- 5. Usidhani kuwa watoto wenyewe mahitaji maalum hawatajiweza
  - a. Watoto wengi wenyewe ulemavu wanaweza kabisa kushuka kwenye basi wenyewe au kuwasaidia watoto wengine
  - b. Jaribu kuelewa mahitaji maalum ya abiria na hali za matibabu na jinsi zinavyoweza kuwa sababu ya uokoaji wa dharura
- 6. Waachilie abiria kutoka kwenye vizuizi
  - a. Katika hali ya dharura, anza mara moja kuwaruhusu abiria walemau kuondoka kwenye viti vya magurudumu, lijamu au viti vya gari kutoka kwenye mikanda yao au vizuizi.
  - b. Baadhi ya watoto wanaweza kuondoa mikanda yao ya viti au vizuizi peke yao
  - c. Waulize abiria walemau ni kiasi gani cha msaada wanachohitaji; wanaweza kushuka kwenye basi wenyewe kukiwa na dharura
  - d. Usidhani kwamba kila mtu kwenye kiti cha magurudumu hajiwezi
  - e. Inaweza kuwa haraka kumwondo mtoto kwenye kiti cha magurudumu kuliko kuondoa kiti cha magurudumu kutoka kwa vizuizi vyake
  - f. Hali ya kila mtoto ni ya kipekee
  - g. Tengeneza mpango mahususi kabla ya dharura ili kutathmini ni njia gani ya uokoaji itafanya kazi vyema kwa kila abiria
  - h. Kwa baadhi ya watoto dhaifu kiafya inaweza kuwa hatari kumwondo mtoto kwenye kiti cha magurudumu
- 7. Inaweza kuwa haraka kumwacha mtoto kwenye kiti cha gari ili kumwokoa
  - a. Pamoja na watoto katika viti vya gari, kwa kawaida ni haraka kufungua (au kukata) mkanda wa usalama (kuweka kiti cha gari kwenye kiti cha basi)
  - b. Unaweza kubeba viti viwili vya gari vilivyokaliwa mara moja kuelekea njia ya kutokea; hata hivyo, utahitaji kutembea kando chini ya njia ya basi ili kufanya hivi
  - c. Unaweza kufanya mazoezi haya kwa viti viwili vya gari visivyokaliwa
- 8. Hamisha abiria wenyewe ulemavu kwenye sakafu ya basi
  - a. Ili kumshusha chini abiria aliye na ulemavu wa kimwili, piga magoti karibu na kiti cha magurudumu au kiti na telezesha abiria kwenye goti lako, na kutoka hapo

- hadi kwenye nafasi ya kuketi kwenye sakafu. Kisha umshushe hadi sakafuni kwenye mgongo wake, ukiegemeza kichwa na shingo zake unapomlaza.
- b. Ikiwezekana, shusha abiria moja kwa moja kwenye blanketi la kuzimia moto (kumvuta mtu kwenye blanketi la kuzimia moto ni rahisi zaidi).
  - c. Hakikisha kichwa cha abiria kimeelekezwa kwenye "njia bora ya kutoka" uliyochagua
  - d. Buruta abiria wazito kichwa kwanza, ukikumbatia kichwa na shingo kwa mikono yako ya mbele ili kuwalinda
  - e. Kuburuta kichwa kwanza pia huzuia mikono ya abiria kushika viti kwenye basi\lli kuburuta abiria, piga magoti kichwani na goti moja kwenye sakafu karibu na kichwa chake, mshike abiria kwa usalama chini ya makwapa yake, kisha "nenda mbio" kwa wakati mmoja, ukiweka mgongo wako wima kadiri iwezekanavyo ili kujiepusha na jeraha.
  - f. Ukifika kwenye njia ya kutoka, hamisha abiria kutoka kwenye sakafu ya basi hadi chini nje
  - g. Fanya kazi kama timu na mhudumu wako wa basi (ikiwa inafaa)
  - h. Iwapo ni lazima uondoe abiria mlemavu kwenye basi mwenyewe, simama nje ya basi, umshike abiria chini ya makwapa yake, ukikumbatia kichwa chake na mikono yako ya mbele, na utembee kwa uangalifu kuelekea nyuma hadi nyonga za abiria zikaribie kutoka nje ya basi, kisha zungusha kifua chake kwa mikono yako na kichwa chake kwenye bega lako, jizatiti kwa uzito, na uvute abiria hadi nje ya basi kwenye kifua chako na magoti yako.
  - i. Mshushe chini
9. Hamisha abiria wote mahali salama
- a. Mara wanafunzi wako wote wanapokuwa nje ya gari, wahamishe takriban futi 100 (urefu wa basi 3) kutoka kwenye basi.

Viongozi wa Jengo

Wajibu na Majukumu ya Viongozi wa Shule

- Mkuu wa jengo hudumisha mamlaka ya kurekebisha adhabu kulingana na mazingira yanayohusika au kutekeleza mara moja kusimamishwa kwa basi au mapendekezo ya kufukuzwa kutoka kwenye basi, ikiwa ukali wa tukio unakubalika.
- **Mipango ya Usalama**
  - Wanafunzi fulani wanaweza kuhitaji mpango wa usaidizi wa tabia ya mtu binafsi ili kuhakikisha usalama kwenye basi
  - Mipango ya usalama kwa mwanafunzi yeoyote lazima ifuatwe hadi...
- **IEP/504 na Usiri**
  - Kwa vile usafiri ni huduma inayohusiana na IEP, au maafikiano ya 504, wanafunzi wenyewe ulemavu hawawezi kusimamishwa kwenye basi kwa zaidi ya siku 10. Ikiwa mwanafunzi hawezi kuhudhuria shule, hii inaweza kuhesabiwa kama kufukuzwa shuleni kwa muda, na inapaswa kurekodiwa na kufuutiliwa ipasavyo.
- **Tafsiri ya Lughaa**
  - Orodha yenye nambari za simu za dharura/waasiliani lazima wakuwepo kila wakati
  - Effectif inaweza kutumika kwa huduma za utafsiri ikiwa mawasiliano yatahitajika kufanywa na wazazi/walezi halali wa wanafunzi.

Sera ya Uonevu na Unyanyasaji

Mwongozo wa Uonevu

Sera ya Uonevu na Unyanyasaji ya Wilaya kwa Kiingereza

Sera ya Unyanyasaji wa Kingono na Title IX

[Sera ya Unyanyasaji wa Kingono na Title IX](#)

Utangulizi

Title IX ni sheria ya shirikisho inayokataza ubaguzi kulingana na jinsia (jinsia). Title IX inasema: “*Hakuna mtu nchini Marekani, kwa msingi wa ngono, atakayeondolewa kushiriki, kunyimwa manufaa ya, au kubaguliwa chini ya mpango au shughuli yoyote ya elimu inayopokea usaidizi wa kifedha wa Shirikisho.*” [Sera ya Title IX](#) ya Wilaya, hutoa taratibu za kukabiliana na tabia mbaya ya Kingono na unyanyasaji wa Kingono unaotokea kwenye/katika jengo lolote lilioidhinishwa na PPSD, basi, kituo cha basi, tukio au mahali ambapo PPSD ina mamlaka.

Title IX inataka Wilaya za shule kujibu kwa haraka na kwa ufanisi malalamiko ya kila aina ya tabia mbaya ya Kingono, ikiwa ni pamoja na unyanyasaji wa Kingono na ujeuri wa Kingono. Wilaya za Shule lazima zichukue hatua za haraka ili kuondoa tabia chafu, kuzuia kujirudia kwake, na kushughulikia athari zake. PPSD imejitolea kuchunguza kwa haraka mazingira ya malalamiko ili kubaini kilichotokea, kuhakikisha usalama wa mlalamikaji, na kutoa masuluhisho.

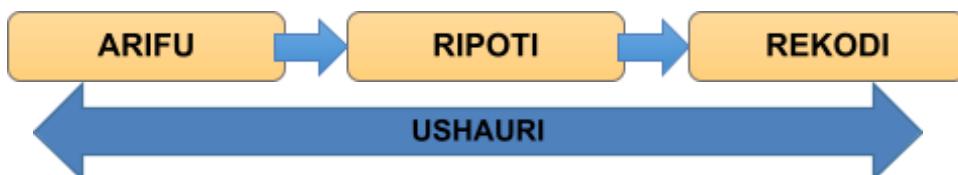
Kuelewa Kuripoti na Jinsi ya Kuwasilisha Ripoti

Kama mhudumu wa basi ukishuhudia au kufahamishwa kuhusu tabia mbaya ya Kingono au unyanyasaji wa Kingono unawajibika kuripoti matukio haya kwa Mratibu wa Title IX. Ili kutoa ripoti unaweza kujaza [Fomu ya Ripoti ya Tukio](#), barua pepe, au kupiga simu, na kutumia maelezo yaliyoordheshwa kwenye tovuti_ambayo yatasashishwa mara kwa mara. Unapaswa kumjulisha Kiongozi wa Jengo kuhusu ripoti yako kwa Mratibu wa Title IX.

Itifaki ya Kuripoti Iliyoidhinishwa ya Mwaka 2024-2025

Kuripoti Unyanyasaji wa Mtoto Unaojulikana au Unaoshukiwa na/au Kutelekezwa

Kama mfanyakazi wa Wilaya ya Shule ya Umma ya Providence (PPSD), lazima ufahamu Sheria ya Jumla ya RI 40-11-3 na itifaki zilizo hapa chini za kuripoti unyanyasaji wa watoto unaojulikana au unaoshukiwa na/au kutelekezwa. Ikiwa unashuhudia au kufahamu unyanyasaji wa kingono, unyanyasaji wa kimwili au kutelekezwa kwa mtoto, wewe ni mto habari wa lazima na lazima uchukue hatua zifuatazo.

HATUA YA 1: ARIFU

Mfanyakazi wa Shule: Ikiwa tukio la madai ya unyanyasaji wa watoto au kutelekezwa limeripotiwa kwako au **unashuku** unyanyasaji wa watoto au kutelekezwa, lazima uwasiliane mara moja na mkuu wa jengo. Ikiwa mkuu wako hapatikani, tafadhali mjulishe mwakilishi wa mwalimu mkuu, ambayo inajumuisha mtu yeyote aliyeteuliwa na mwalimu mkuu kuwa msimamizi wa shule wakati yeye hayupo. Lazima uwe na mazungumzo na mtu ana kwa ana; barua pepe, barua ya sauti au maandishi pekee hayatatosha. Tafadhali kumbuka kuwa Wahudumu wa Jamii wa Shule, Wanasaikolojia wa Shule na Wauguzi wa Shule ni wafanyakazi wanaofaa kwa mashauriano.

Wafanyakazi wa PPSD ambao hawako shuleni: Ikiwa wewe ni mfanyakazi wa PPSD ambaye hauko shuleni, kama vile wafanyakazi katika ofisi kuu, usajili, kazi za nje ya wilaya, n.k., ni lazima umjulishe msimamizi wako wa moja kwa moja. Ikiwa msimamizi wako wa moja kwa moja hapatikani, tafadhali wasiliana na Mkurugenzi Mkuu wa Uendeshaji wa Shule kwa njia ya simu kwenye # 456-9243. Lazima uwe na mazungumzo na mtu ana kwa ana; barua pepe, barua ya sauti au maandishi pekee hayatatosha. Tafadhali kumbuka kuwa Wataalamu wa Kazi ya Jamii Shuleni, Wataalamu wa Saikolojia ya Shule, na Wauguzi Wakuu wa Shule ni wafanyakazi wa wilaya wanaofaa kwa mashauriano.

HATUA YA 2: RIPOTI

Baada ya kuarifiwa, mkuu wa jengo/msimamizi wa wilaya, au mwakilishi wake, **pamoja na** mfanyakazi anayeripoti **atapiga simu ya dharura ya Kitengo cha Ulinzi wa Mtoto cha Idara ya Watoto, Vijana na Familia (DCYF)** kwenye 1-800-RI-CHILD (1-800-742-4453) ndani ya **muda wa saa 24**; na kabla ya mwisho wa siku ya shule ikiwa imeripotiwa/imeshukiwa kabla mtoto hajarudishwa nyumbani kwa siku hiyo. Tafadhali kumbuka kuwa hii ni simu ya dharura ya saa 24.

Kila mtu mzima huko Rhode Island ni **MTOA HABARI ALIYEPEWA MAMLAKA**. Simu kwa DCYF (Kitengo cha Kulinda Mtoto) la simu ya dharura ya saa 24 **LAZIMA** ipigwe ikiwa mtu anashuku unyanyasaji na/au kutelekezwa. Hakuna mfanyakazi aliye na mamlaka ya kuzuia mfanyakazi mwingine kupiga simu ya dharura ya DCYF, lakini mwakilishi wa msimamizi 27anapaswa kuarifiwa kila wakati.

Madai na/au tuhuma za unyanyasaji wa kimwili wenye alama zinazoonekana:

Katika hali ambapo kuna madai na/au tuhuma za unyanyasaji wa kimwili wenye alama zinazoonekana, mkuu wa jengo/msimamizi wa wilaya, au mwakilishi wake **pamoja na** mfanyakazi anayeripoti **LAZIMA apigie simu DCYF (Kitengo cha Kulinda Mtoto)** mara moja **kwa saa 24 kwenye 1-800-RI-CHILD (1-800-742-445)**. Mwalimu mkuu **atapigia simu Idara ya Polisi ya Providence kwenye (401) 272-3121**.

Kushauriana na Mfanyakazi wa Kijamii wa Shule na/au Mwanasaikolojia wa Shule ni njia bora ya kusaidia wanafunzi, familia na wafanyakazi kupitia mchakato huo. Mkuu wa jengo au mwakilishi wa msimamizi atafuata *Taratibu za Kawaida za Uendeshaji Rasilimali (SOP)* kwa *Taarifa Zilizoidhinishwa na DCYF*.

Madai na/au tuhuma za unyanyasaji wa kingono:

Katika hali ambapo kuna madai/tuhuma za upotovu wa kingono wa aina yoyote, ikijumuisha, lakini si tu, mwanafunzi kwa mwanafunzi au mtu mzima kwa mwanafunzi, mkuu wa jengo, msimamizi wa wilaya, na/au mwakilishi wake **pamoja na** mfanyakazi anayeripoti **LAZIMA apigie simu DCYF (Kitengo cha Kulinda Mtoto)** kwa **saa 24 kwenye 1-800-RI-CHILD (1-800-742-445)**. Mwalimu mkuu **atapigia simu Idara ya Polisi ya Providence kwenye (401) 272-3121**.

Kushauriana na Mfanyakazi wa Kijamii wa Shule na/au Mwanasaikolojia wa Shule ni njia bora ya kusaidia wanafunzi, familia na wafanyakazi kupitia mchakato huo. Mkuu wa jengo au mwakilishi wa msimamizi atafuata *Taratibu za Kawaida za Uendeshaji Rasilimali (SOP)* kwa *Taarifa Zilizoidhinishwa na DCYF*.

Madai na/au tuhuma za unyanyasaji wa watoto zinazohusisha mfanyakazi wa PPSD:

Katika hali ambapo kuna tuhuma/tuhuma za unyanyasaji wa watoto (kimwili au kingono) dhidi ya mfanyakazi wa PPSD, mkuu wa jengo, msimamizi wa wilaya, na/au mteule wao pamoja na mfanyakazi anayeripoti **LAZIMA apigie simu DCYF (Kitengo cha Ulinzi wa Mtoto)** kwa **saa 24 kwenye 1-800-RI-CHILD (1-800-742-4453)**. Mwalimu mkuu **atapigia simu Idara ya Polisi ya Providence kwenye (401) 272-3121**.

Kufuatia simu hizi, mkuu wa jengo, msimamizi wa wilaya, au mwakilishi wake lazima aripoti hali hiyo kwa mwakilishi wake wa Rasilimali Watu na Afisa wa Mabadiliko na afuate Taratibu za Uendeshaji za Rasilimali (SOP) za Kuripoti Iliyoidhinishwa na DCYF. Iwapo hataweza kuwasiliana na mwakilishi wa Rasilimali Watu, mkuu wa jengo au mwakilishi wa msimamizi **atampigia Afisa Mkuu wa Talanta kwenye (401) 456-9100 X 11182**. Mazungumzo lazima yafanyike na mtu ana kwa ana barua pepe, au barua ya sauti au maandishi pekee hayatatosha.

HATUA YA 3: REKODI

Kulingana na Mpango wa Maandalizi ya Dharura ya Shule, Ripoti ya Tukio Muhimu (CIR) lazima iwasilishwe kwa matukio **YOTE** ya madai ya unyanyasaji wa watoto. Mkuu wa jengo au mwakilishi wa msimamizi lazima aandike tukio na mazungumzo kwa Kitengo cha Ulinzi wa Mtoto cha DCYF, na Idara ya Polisi ya Providence inapohitajika, kwenye Ripoti ya Tukio Muhimu huku ikijumuisha maelezo yafuatayo:

- ✓ Tarehe na saa ya simu zako
- ✓ Jina la mwakilishi wa DCYF anayezungumza naye
- ✓ Jina la Afisa wa Polisi wa Providence/Mfanyakazi aliyezungumza naye ikiwa inatumika
- ✓ Majina ya Wafanyakazi wote wa PPSD kwenye simu
- ✓ Maelezo ya kile ambacho kilishirikiwa kwenye simu na washiriki wote
- ✓ Mwongozo wowote unaotolewa na mwakilishi wa DCYF na, ikitumika, mwakilishi wa Polisi wa Providence

Uthibitisho wa Wafanyakazi wa Itifaki ya Kuripoti Iliyoagizwa ya Mwaka 2024-2025

Kuripoti Unyanyasaji wa Mtoto Unaojulikana au Unaoshukiwa na/au
Kutelekezwa

Ninathibitisha kuwa nimepokea na kuelewa itifaki ya lazima ya kuripoti kwa ajili ya kuripoti unyanyasaji wa watoto unaojulikana au unaoshukiwa na/au kutelekezwa katika mwaka wa shule wa 2024-2025.

Ninakubali kutii itifaki za lazima za kuripoti na sera na taratibu zinazohusiana zinazotumika kwa kazi yangu na ninaelewa kuwa utiifu unatarajiwu kama sehemu ya kuendelea kwa kazi yangu katika Wilaya ya Shule ya Umma ya Providence. Kukiri huku si hakikisho la kuendelea kuajiriwa au ushirikiano.

JINA LILIANDIKWA
KITAMBULISHO CHA MFANYAKAZI

NAMBARI YA

SAINI

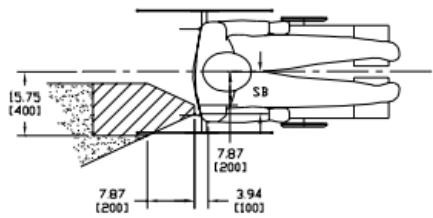
TAREHE

Rasilimali za Ziada:

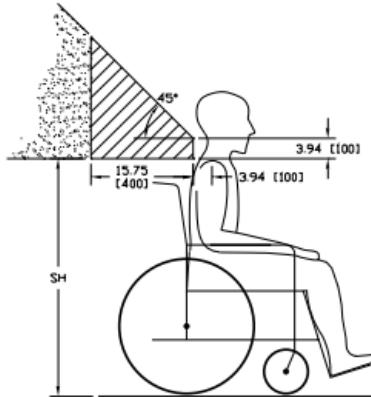
- [NHTSA](#) inatoa [video sita za mafunzo](#) kwa madereva wa mabasi ya shule na wahudumu wa mabasi ya shule ili kujifunza jinsi ya kusakinisha na kumweka mtoto ndani, aina tatu za mifumo ya vizuizi vya usalama kwa watoto (inayotazama nyuma, inayotazama mbele na fulana ya usalama). Video hizi zinaonyesha sehemu mbalimbali za [Mifumo ya Vizuizi vya Usalama kwa Abiria kwenye Mafunzo ya Kitaifa ya Mabasi ya Shule \(PDF 32.14 MB\)](#) kama nyenzo ya uboreshaji kwa wakufunzi na wahudhuriaji wa kozi hii.
- [Unyanyasajii wa kijinsia kwenye Basi la Shule: Kutambua na kuchukua hatua](#)
- [Kadi ya Marejeleo ya Msalaba Mwekundu wa Marekani](#)

KIFAA CHA KUZUIA BEGA

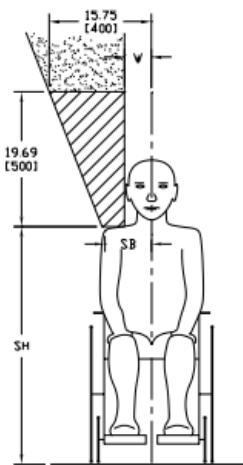
TOP VIEW

  PREFERRED ZONE
  OPTIONAL ZONE
 MAY BE ON EITHER SIDE OF THE WHEELCHAIR.

SIDE VIEW

FRONT VIEW

Occupant Size	Shoulder Height – SH in/mm	Half Shoulder Breadth – SB in/mm	Half Neck Breadth – W in/mm	Seat Height in/mm
6-YEAR-OLD	30.51/775	5.12/130	1.97/50	14.96/380
SMALL FEMALE & 14-YEAR-OLD	39.37/1000	6.89/175	2.95/75	17.72/450
MIDSIZE MALE	43.31/1100	7.87/200	2.95/75	19.69/500
LARGE MALE	47.24/1200	8.27/210	2.95/75	21.65/550

UPPER ANCHOR POINT OF SHOULDER RESTRAINT

When L Track is used for upper anchor point, the track may be mounted either horizontally or vertically, with fastener spacing and requirements as shown for lengthwise L Track installation on page 28.

Upper anchor point of shoulder restraint may also be installed using Sidewall Mounting Kit FE200745.

Refer to applicable ADA, CSA, FMVSS, ISO, SAE, and vehicle manufacturers standards for additional information.

Above table and diagram are from SAE J2249, Appendix F. Refer to SAE J2249 for additional details.

Kiambatisho - Hati za Maandalizi ya Dharura

Zilizounganishwa [hapa](#) ni taratibu za maandalizi ya dharura kwa matukio yafuatayo:

- Kukabwa kwa Mtoto au Mtu Mzima/Mizio
- Ajali ya Basi la Shule
- Taratibu za Maafa ya Dereva wa Basi

Emergency Procedure

CHOKING CHILD OR ADULT / ALERGIC REACTIONS

The Teacher/Staff Member will:

- Check the scene and ask the victim if he or she is choking.
- Identify yourself and ask the victim if you can help.
- If the victim is coughing forcefully, encourage continued coughing.
- Notify the Providence Fire Department by dialing 9-1-1.
- If the victim cannot cough, speak or breathe – have someone notify the school nurse and the principal immediately.
- Give abdominal thrusts:
  1. Place the thumb side of your fist just above the victim's belly button.
  2. Grab your fist with your other hand.
  3. Give quick, upward thrusts.
  4. Continue until the object is forced out or the victim becomes unconscious.

The Principal or Designee will:

- Notify the nurse or any other personnel trained in CPR and send them to the scene.
- Identify yourself and ask the victim if you can help.
- Notify the Providence Fire Department by dialing 9-1-1, if not already done.
- Arrange for a staff member to direct the Fire Department Emergency Medical Technicians to the scene.

Administering an EPI-PEN

- Remove the Epi-Pen or Epi-Pen Jr Auto-injector from clear carrier tube.
- Grasp the auto injector in your fist with the orange tip (needle end) pointing downward.
- With your other hand, remove the blue safety release by pulling straight up.
- Swing and push the auto injector firmly into the middle of the outer thigh until it clicks.
- Hold firmly in place for 3 seconds (count slowly 1,2,3)
- Remove and massage the injection area for 10 seconds.
- Call 911 and get emergency help right away.

Emergency Procedure **SCHOOL BUS ACCIDENT**

These procedures are intended as guidelines for bus drivers and school personnel to follow in the event of an accident. It is understood that bus drivers may need to make spontaneous and independent decisions depending on the severity of the accident, age of the students, and the location of the bus, etc. A copy of these procedures shall be kept in the emergency packet of the school buses and included as an attachment to each school disaster plan.

The Bus Driver will:

- Secure the bus.
- Call the Providence Police and Fire Departments by dialing 9-1-1 and give exact location of the accident.
- Check students for injuries.
- Do not move injured students.
- Insist that students stay on the bus unless it's too dangerous to do so.
- Notify the school and bus company. If necessary, request backup bus to relocate students.
- Do not move bus until police and/or company rep arrives.
- Record the names of passengers.

The School Nurse Will:

- Go to site if possible or meet the school bus on arrival at the school.
- Immediately assess all students and school staff aboard for possible injuries and/or complaints.
- Act as a resource for the EMS team upon their arrival.

The Principal or Designee Will:

- Notify the Director of Operations or designee to determine if additional notification is needed.
- Report to the scene.
- Prepare a list of students, parents and phone numbers.
- Notify parents of all students involved.
- Draft a fact sheet and written communication for staff, parents and public information liaison.
- Debrief and plan staff, student and parent follow-up.
- Complete a **Critical Incident Report (Form E, page 98)** and email to the Director of Operations

Miscellaneous: ***BUS DRIVER DISASTER PROCEDURES***

These procedures are intended as guidelines for bus drivers to follow in the event of a disaster. It is understood that drivers may need to make spontaneous and independent decisions, depending on the emergencies, age of children, location of bus, etc. A copy of these procedures shall be kept in the emergency packet of the school buses and included as an attachment to each school disaster plan.

I. EARTHQUAKE

1. Issue "DUCK, COVER AND HOLD ON" command.
2. Stop the bus away from power lines, bridges, overpasses, buildings, possible landslide conditions, overhanging trees, or other dangerous situations.
3. Set brake, turn off ignition and wait for shaking to stop.
4. Check for injuries.
5. Contact school to report location and condition.
6. If instructed to continue route:
  - If enrooted to school, continue to pick up students.
  - If dropping students off, continue to do so if there is adult supervision.
7. If unable to contact school, complete number 6 above.
8. If it is impossible to return to school, proceed to nearest shelter. Notify school of location. Remain with children until further instructions are received from command center.
9. If the bus is disabled, stay with the bus until help arrives.
18. DO NOT ATTEMPT TO CROSS BRIDGES OR OVERPASSES THAT HAVE BEEN DAMAGED.

II. FLOOD

1. DO NOT drive through flooded streets/roads.
2. Take an alternate route or wait for public safety personnel to determine safety.
3. Proceed to school, home, or designated shelter, as appropriate.

Bus Driver's Signature _____

Date ____/____/____

Signature indicates procedure has been read and understood.

 ANGELICA INFANTE-GREEN
Commissioner

JAVIER MONTAÑEZ
Superintendent

Providence Public School District
Office of the Superintendent
797 Westminster Street
Providence, RI 02903-4045
tel. 401.456.9211
fax 401.456.9252
www.providenceschools.org

Parent/Legal Guardian Transportation Release Form

BUS # _____

I, (Parent Name/Legal Guardian) _____, as the parent or legal guardian
of Providence Public Schools' student (Student Name) _____, who attends
_____ School, hereby

Give permission for the following individuals to take custody of my child:

Full Name (First and Last Name)	Relationship

Give permission for my child to be dismissed from the bus at their designated stop without being released into the custody of a responsible adult.

In doing so, I release Providence Public Schools, First Student Providence and all employees of both entities from all responsibility for any liability related to the leaving of the child. This release is only valid for the school year in which it was signed and will have to be renewed each year to continue to be in effect.

_____
Signature of Parent/Legal Guardian

_____
Date

Approved by: _____
_____
Providence Public Schools

_____
Date